

EKSAMEN

Emnekode: SFBR1303	Emne: Årsregnskap og god regnskapsskikk revisoreksamen
Dato: 4. desember 2013	Eksamenstid: kl. 09.00 til kl. 15.00
Hjelpemidler: Kalkulator IFRS på norsk Norges lover, særtrykk eller samlinger av lover uten kommentarer. Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad) Rente- og annuitetstabeller	Faglærer: Asbjørn O. Pedersen
Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 7 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Oppgavesettet består av 5 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Begynn på nytt ark for hver oppgave.	
Sensurdato: 6. januar 2014 Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

EKSAMEN I

ÅRSREGNSKAP OG GOD REGNSKAPSSKIKK

I henhold til rammeplan for treårig revisorutdanning av 01.12.2005.

Onsdag 4. desember 2013

kl. 0900 - kl. 1500

Oppgavesettet består av 6 sider, inklusive denne siden. Totalt 5 oppgaver.

Tillatte hjelpemidler

- Revisors håndbok
- IFRS på Norsk
- Norges Lover / særtrykk eller samlinger av lover uten kommentarer
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Rente- og annuitetstabeller
- Kalkulator

Hvis oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Disse bør gå klart fram av besvarelsen.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Alle oppgaver skal besvares.

Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

Ved løsning av oppgavene skal det henvises til aktuelle lovregler og regnskapsstandarder. Ta hensyn til skatt ved løsning av den enkelte oppgave med mindre det spesifikt fremgår av oppgaven at du skal se bort fra skatt.

OPPGAVE 1 (Anslått tid: 60 minutter)

Hansen Snekkeri AS har følgende utdrag av regnskapet for 20x2 med alle tall i tusen kroner:

Resultatregnskapet	1.1.-31.12.x2	1.1.-31.12.x1
Resultat før skatt	1 250	950
Skattekostnad	392	266
Årsoverskudd	858	684
Disponering:		
Til annen egenkapital	608	534
Avsatt utbytte	250	150
Balansen		
	31.12.x2	31.12.x1
Eiendeler		
Utsatt skattefordel	210	140
Egenkapital		
Aksjekapital	100	100
Annen EK	1 208	600
Gjeld		
Utsatt skatt	0	0
Utbytte	250	150
Betalbar skatt	462	266

Bedriften oppfyller kriteriene for å bli regnet som et lite foretak i 20x2, men har valgt som regnskapsprinsipp å balanseføre utsatt skattefordel. Som det fremgår av balansen over, tilfredsstiller bedriften full balanseføring av utsatt skattefordel både i 20x1 og 20x2. Beregnet og avsatt skatt for 20x1 var nøyaktig med skatteavregningen fra Skatteetaten.

(a) Regnskapsføreren ber deg beregne den permanente forskjellen (permanente resultatforskjellen) for 20x2.

Under revisjonen for 20x2 blir det avdekket tre forhold som må rettes opp.

- 1) Det er inntektsført 100 for lite fra gevinst og tapskonto.
- 2) Ukuransavsetning på varer har blitt bokført dobbelt. Nedskrivning for ukurans på 200 skal tilbakeføres.
- 3) Daglig leder har mottatt en faktura fra bedriftens advokat som ennå ikke er bokført på 50 datert 15.1.x3. Arbeidet er utført høsten 20x2. Se bort fra MVA.

(b) Du skal for hver av tilleggsposteringene over vise posteringene som retter feilene.

(c) Hva blir årsresultat og annen egenkapital per 31.12.x2 etter at posteringene er foretatt?

Styret ønsker under behandlingen av regnskapet for 20x2 å endre regnskapsprinsipp til ikke lenger å innregne/vise utsatt skattefordel i balansen.

(d) Drøft og henvis om bedriften har anledning til å endre regnskapsprinsippet? Hvordan vil de utvalgte resultat- og balansepostene for 20x2 ovenfor se ut dersom bedriften ikke viser utsatt skattefordel? (Dersom det er flere alternative løsninger skal du vise dem.)

OPPGAVE 2 (Anslått tid: 90 minutter)

I denne oppgaven skal du henviser til alle relevante bestemmelser.

Sofaprodusenten Brastad AS, som inngår i gruppen øvrige foretak, har i løpet av 2011 foretatt noen investeringer i andre selskaper.

- 1) Som et forsøk på å komme i posisjon til et langsiktig samarbeid kjøper selskapet 2 % av aksjene i Kornes ASA. Kostpris er 15 mill kr, fordelt på 150 000 aksjer til kurs 100. Det ble betalt 2 % kurtasje til megler.
- 2) Av langsiktige strategiske grunner kjøper de også 24 % av aksjene i Solberg Spinneri AS for 9 mill kr, fordelt på 9000 aksjer. Dette er den største leverandøren av sofastoff. I tillegg benyttet de megler til analyse og forhandlinger og dette kostet kr 200 000 i tillegg til 2 % kurtasje.
- 3) Overskuddslikviditet på 4,5 mill kr er kortsiktig plassert i aksjer i Aker ASA. Det ble kjøpt 22 500 aksjer til kr 200. Det ble betalt 2 % kurtasje til megler. Det er forventet at kursen på aksjen kommer til å stige og når kursen blir gunstig vil aksjene bli solgt igjen.

(a) Vurder hvordan disse tre eierpostene skal bokføres/innregnes og klassifiseres.

Ved årsskiftet 31.12.2012 var børskursene for Kornes ASA kr 110 per aksjer og kr 220 per aksje i Aker ASA. De har hørt at noen i løpet av året har kjøpt aksjer i Solberg Spinneri AS for kr 1500 per aksje.

(b) Hvordan skal Brastad AS vurdere aksjepostene i regnskapet for 2012. (Ta de forutsetninger du finner mest relevante.)

Forutsett isteden at børskursene ved årsskiftet 31.12.2012 var for Kornes ASA kr 80 per aksje og kr 150 per aksje i Aker ASA. Verdien til Solberg Spinneri AS er selvfølgelig vanskeligere å fastslå. De har hørt at noen i løpet av året har kjøpt aksjer i selskapet for kr 800 per aksje. Styret i Solberg Spinneri har som strategi å gi 100 kr per aksje i utbytte hvert år. Du kan legge til grunn at det vil de klare. (Dersom du har behov kan du benytte 10 % kapitalavkastningskrav for Brastad AS).

(c) Hvordan skal Brastad AS vurdere aksjepostene i regnskapet for 2012. (Ta de forutsetninger du finner mest relevante.)

Videre skal du se bort fra opplysningene i oppgave c). Brastad AS klarer ikke å få til noe samarbeid med Kornes ASA. Etter å ha eid disse aksjene ca 1,5 år bestemmer styret i Brastad AS at aksjene i Kornes ASA ikke lenger er av langsiktig strategisk art. Det gjøres ikke noe vedtak om salg av aksjene, men man ber administrasjonen følge med på aksjekursene for å finne et gunstig tidspunkt for et mulig salg.

(d) Vil styrets beslutning vedrørende aksjene i Kornes ASA påvirke regnskapet?

Høsten 2013 spør styret deg om å vurdere hva som skal til for at Brastad AS kan inntektsføre utbytte i 2013 fra Solberg Spinneri AS, Kornes ASA og Aker ASA som skal behandles i generalforsamlingene i selskapene våren 2014.

(e) Dersom regnskapet avlegges etter god regnskapsskikk?

(f) Dersom regnskapet avlegges etter IFRS?

OPPGAVE 3 (Anslått tid: 60 minutter)

I denne oppgaven skal du begrunne dine svar og henvise til relevante bestemmelser.

Et flyselskap, som er i gruppen øvrige foretak, har anskaffet et fly for 100 mill. Flyskrog, motor og interiør har ulik levetid. Disse tre komponentene blir derfor avskrevet hver for seg. I tillegg kommer en «diverse» kategori (andre anskaffelser). Det viser seg at en komponent til en av motorene blir ødelagt etter 3 år (estimert levetid 10 år), hvor ny del (i dag) koster 640 000.

(a) Hva er hensikten med dekomponering?

(b) Vurder hvordan du vil behandle den nye komponenten i regnskapet til flyselskapet.

Den defekte delen ble identifisert i forbindelse med en lovpålagt inspeksjon som utføres hvert 3 år. Anta at en inspeksjon koster 900 000 hvert tredje år.

(c) Drøft hvordan du vil behandle inspeksjonskostnadene i regnskapet til flyselskapet etter god regnskapsskikk. Vurder kort om din løsning ville blitt den samme etter IFRS.

OPPGAVE 4 (Anslått tid: 60 minutter)

I denne oppgaven skal du begrunne dine svar og henvise til relevante bestemmelser.

En eiendomsinvestor har anskaffet et tomteområde for 10 mill. kroner. Dette området ble anskaffet under finanskrisen, og det forelå ingen reguleringsplan. I 2011 ble området regulert til næringsformål. Dette medførte en kraftig verdiøkning – til kr 30 mill.

I løpet av 2013 ble det fremforhandlet en meget lukrativ utleieavtale med et internasjonalt oljeselskap. Eiendomsinvestoren vil stå for utbyggingen og driften av bygget. Estimert nåverdi av utleieavtalen, som skal løpe i 15 år, er beregnet til 500 mill., mens bygget og opparbeidelsen av tomten er anslått til å koste 350 mill. Ved løsning av denne oppgaven, ta nødvendige forutsetninger.

Bygget er ikke påbegynt 31.12.13. En ny takst per 31.12.13 viser en verdi på 40 mill for tomten med henvisning til den gunstige avtalen.

(a) Hvordan blir din løsning i 2011 og 2013 etter god regnskapsskikk.

(b) Hvordan blir din løsning i 2011 og 2013 etter IFRS.

OPPGAVE 5 (Anslått tid: 90 minutter)

(Alle tall i hele tusen kroner)

AS Holding anskaffet 02.01.2013 40 % av aksjene i AS T for kr 5.000. AS Holding vurderte at det på oppkjøpstidspunktet i AS T forelå samlede merverdier i driftsmidler på kr 3 000 (10 års resterende levetid) pluss noe goodwill (5 års levetid). AS T hadde et årsoverskudd for 2013 på kr 6 200 og viser følgende balanser for de to siste årene:

	2012	2013
Driftsmidler	12.000	10.500
Varelager	2.000	3.000
Andre omløpsmidler	1.600	6.700
Aksjekapital	-5.000	-5.000
Opptjent egenkapital	-2.300	-2.300
Årsoverskudd		-3.200
Utsatt skatt	-500	-400
Avsatt utbytte		-3.000
Gjeld	-7.800	-6.300

I løpet av 2013 har AS Holding solgt varer til AS T for kr 4 000. Hele varepartiet lå på lager hos AS T per 31.12.2013. AS Holding hadde en bokført gevinst ved salget på kr 1 000.

- Utarbeid merverdianalyse for AS Holding sin anskaffelse av AS T pr 02.01.2013 etter egenkapitalmetoden.**
- Beregn AS Holding sin overskuddsandel på investeringen i AS T for 2013 etter egenkapitalmetoden.**
- Utarbeid et forslag til hvilke posteringer AS Holding må foreta i sitt regnskap for 2013 ved bruk av egenkapitalmetoden.**

Forutsett alternativt at AS Holding kjøpte 80 % av AS T 02.01.2013 for kr. 10 000 – alle andre tall like. Anta videre under dette alternativet at transaksjonsutgifter ved oppkjøpet var på kr 200.

AS Holding har ingen andre investeringer i anleggsaksjer. AS Holding hadde et årsoverskudd på kr 6 700 og viser følgende balanse i selskapsregnskapet for 2013:

Driftsmidler	5.000
Aksjer i AS T	10.200
Varelager	3.000
Andre omløpsmidler	6.500
Aksjekapital	-1.000
Opptjent egenkapital	-5.000
Årsoverskudd	-3.700
Utsatt skatt	-700
Avsatt utbytte	-3.000
Gjeld	-11.300

- (d) Utarbeid merverdianalyse for AS Holding sin anskaffelse av AS T pr. 02.01.2013.
Du skal kun tilordne goodwill til majoritet.**
- (e) Utarbeid konsernbalanse for AS Holding konsern pr. 31.12.2013.**